

УДК 621.874

Корнєєв Євгеній Валерійович

інженер з ремонту механічного обладнання

ПАО «Південний гірничо-збагачувальний комбінат»

**МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМУ КЕРУВАННЯ ГРЕЙФЕРНОГО
КРАНУ. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ МОДЕРНІЗОВАНОГО
МЕХАНІЗМУ ВІДКРИВАННЯ-ЗАКРИВАННЯ ЩЕЛЕП ГРЕЙФЕРА
MODERNIZATION OF CONTROL MECHANISM CLAMSHELL
CRANE. THE SUBSTANTIATION OF THE MODERNIZED
SELECTION OF THE OPENING MECHANISM CLAMSHELL JAWS**

Анотація: В роботі була розроблена надійніша конструкція механізму керування грейфером. Було встановлено, що застосування грейфера зазначеної конструкції може скоротити енерговитрати та поліпшити умови експлуатації.

Ключові слова: грейферний кран, механізм керування, візок крана, канат.

Summary: In the work was developed reliable construction clamshell crane control mechanism. It was found that the use of new clamshell construction can reduce energy consumption and improve conditions of exploitation.

Key words: clamshell crane, control mechanism, trolley, rope.

Вступ

На сьогоднішній день головною проблемою гірничо-збагачувального та металургійного виробництв є висока собівартість продукції, що є наслідком значних енергетичних витрат, витрат на сировину, паливо, обслуговування та ремонт необхідного для переділу устаткування.

Агломераційні фабрики обладнанні складами шихтових матеріалів. Для пересування і усереднення сипучих матеріалів використовують крани грейферного типу. Крани обладнані двома електроприводами – приводом механізму підймання грейфера та приводом механізму відкривання – закривання щелеп грейфера. В грейферах застосовуються поліспастичні блоки. Мета роботи – поліпшення умов експлуатації і скорочення енерговитрат за рахунок застосування грейфера з новим механізмом керування.

Аналітична частина

Грейферні крани відносять до підйомно-транспортного обладнання. На ПАТ «ПівдГЗК» в агломераційному цеху застосовують грейферні крани з об'ємом грейфера 3м^3 . На складі коксу встановлено 2 крани, на складі вапняку встановлено 3 крани. Кран рухаючись по рельсовим шляхам уздовж складу виконує наступні операції: розвантажує полувагони, транспортує матеріал по площі складу і забезпечує постійне заповнення бункера шихтою.

Грейфер (рис.1) складається з двох щелеп 1, шарнірно з'єднаних з тягами 2. Для збільшення зусиль при зачерпуванні матеріалу на грейфері встановлені поліспастичні блоки 3. Грейфер відкривається за рахунок застосування приводу механізму відкривання-закривання щелеп.

Аналіз конструкції грейфера і умов експлуатації дає всі підстави вважати, що у існуючого грейфера існує ряд недоліків, а саме: значні енерговитрати, експлуатаційні витрати – витрати на придбання канату. Дані недоліки усуваються шляхом застосування грейфера нової конструкції.

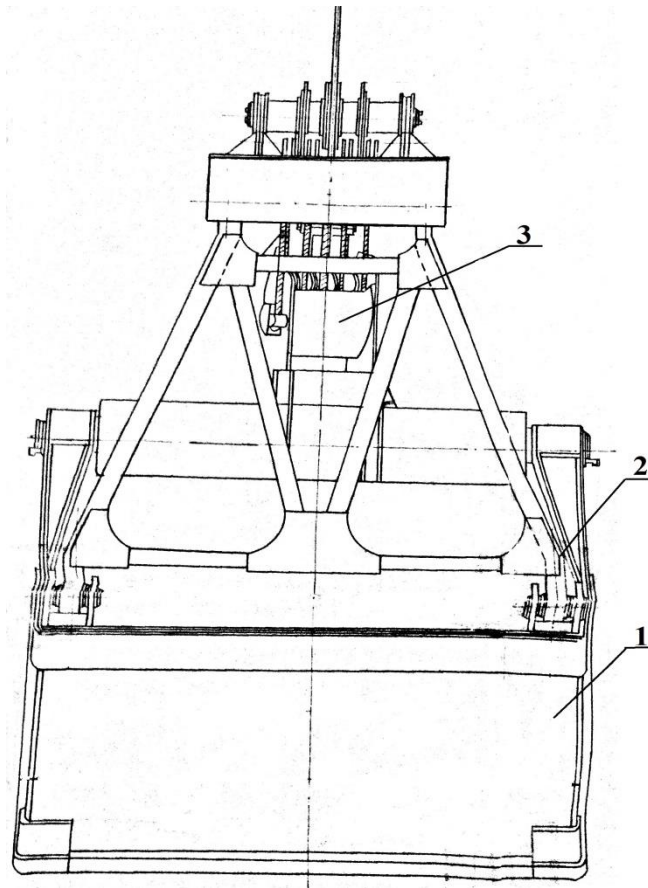

Рис. 1. Двоканатний грейфер

Грейфер зображено на рис.2. Грейфер складається з двох щелеп 1, шарнірно з'єднаних з тягами 2 верхньою траверсою 3. До канату 4 підвішений канатний блок 5. До складу канатного блока входять: гак 6 і упор 7. Гак 6 зчеплений з віссю упора 8. До гаку приварений кронштейн, до якого приєднаний вантажний канат 9, який призначений для відкриття щелеп. Вантажний канат 9 огинає блоки 10 і з'єднується з електроталлю.

У відкритому положенні грейфер (рис.3) опускається на вантаж. Кранівник послаблює канат 4 і канатний блок 5 опускається на упор 7. Вантажний канат 9 послаблюється і гак 6 з'єднується з віссю упора 8. Грейфер підіймається зачерпуючи вантаж.

Закритий грейфер може переміщуватись у межах робочого майданчику. При досягненні точки розвантаження (бункера) грейфер опускається до зіткнення з решіткою бункера. Кранівник послаблює канат 4 (водночас послаблюється канат 9) і канатний блок опускається на упор 7.

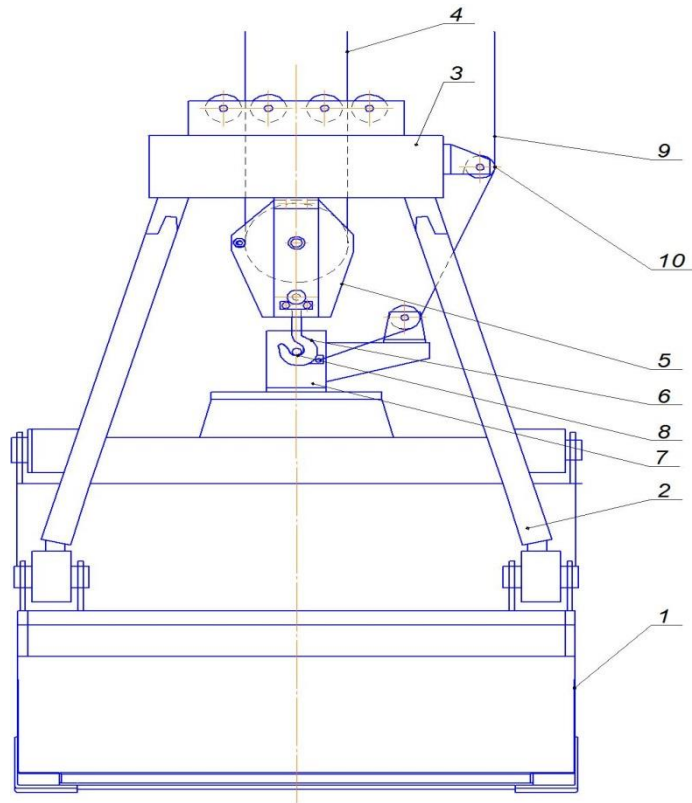

Рис.2. Модернізована конструкція грейфера з канатним блоком

Кранівник натягує вантажний канат 9 тим самим виводить гак 6 із зачеплення з віссю упора 8. Грейфер підіймається зачерпуючи вантаж. Вантаж висапається.

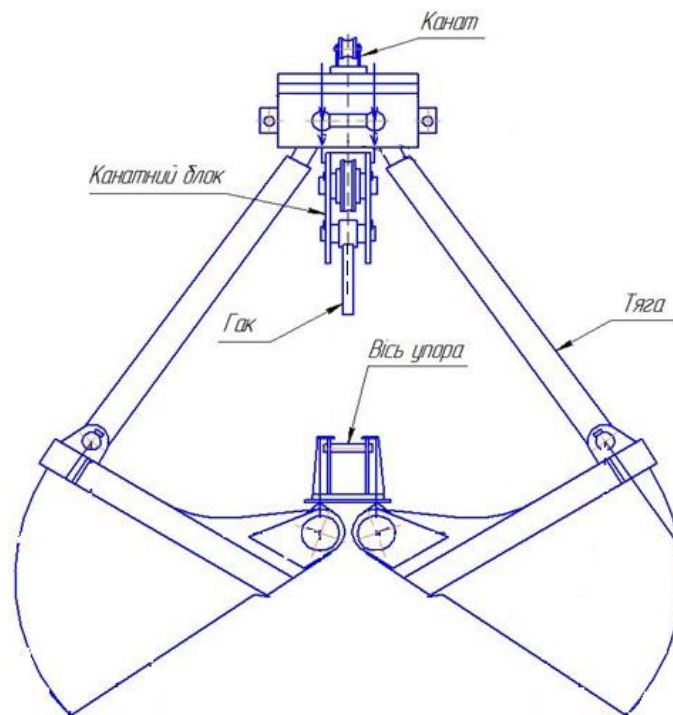

Рис.3. Грейфер у відкритому положенні

Розрахункова частина

Зусилля на гаку крана: за паспортом $S_{кр} = Q_{кр} = 10m$;

Приймаємо перевантажувальний матеріал - кокс, з щільністю $\rho_0 = 1 \frac{m}{m^3}$ і крупністю 0,08 м;

Коефіцієнт тертя коксу по сталі: $f_0 = 0,6$;

Початковий опір здвигу: $\tau = 0,3кПа$;

Визначимо питомий тиск входження щелеп у кокс за формулою Вайнсона А.А. [1]

$$p_0 = \left(1 + \frac{a_{\kappa}}{S_0}\right) \cdot \left[31 \cdot \rho_0 \cdot f_0^2 \cdot y_{\text{ср}} \cdot g + \tau \left(31 \cdot f_0 - \frac{1}{f_0}\right)\right], \quad (1)$$

де a_{κ} - розмір куска коксу, $a_{\kappa} = 0,08m$; S_0 - товщина листа щелеп грейфера з урахуванням скосу кромки, $S_0 = 0,02m$; $y_{\text{ср}}$ - середнє рекомендоване занурення щелеп в кінці замикання.

$$p_0 = \left(1 + \frac{0,08}{0,02}\right) \cdot \left[31 \cdot 1 \cdot 0,6^2 \cdot 0,385 \cdot 9,8 + 0,3 \left(31 \cdot 0,6 - \frac{1}{0,6}\right)\right] = 296кПа$$

Сила опору входження щелеп

$$P_1 = B \cdot S_0 \cdot p_0, \quad (1.1)$$

де B - ширина грейфера, $B = 2,1m$

$$P_1 = 2,1 \cdot 0,02 \cdot 296 = 12,5кН$$

Сила опору переміщенню коксу по щелепам і тертя у неї

$$P_0 = 0,5P_1 \quad (1.2)$$

$$P_0 = 0,5 \cdot 12,5 = 6,3кН$$

Коефіцієнт k_{ε}

$$k_{\varepsilon} = \frac{\rho \cdot y_{\text{ср}}^2 \cdot \text{tg} \varphi \cdot \text{ctg}^2 \gamma_0 \cdot \sin \mu'}{6s_0 \cdot p_0 \cdot \sin \varepsilon_{\text{ср}}}, \quad (1.3)$$

де φ - кут тертя коксу об сталь, $\varphi = 31^\circ$; γ_0 - кут ковзання, $\gamma_0 = 29,5^\circ$; μ' - кут нахилу стінки розкритого грейферу, $\mu' = 63^\circ$; $\varepsilon_{\text{ср}}$ - середній задній кут щелеп, $\varepsilon_{\text{ср}} = 52^\circ$

Підставляючи значення у 1.3, отримаємо:

$$k_{\varepsilon} = \frac{1 \cdot 0,385^2 \cdot \text{tg}31 \cdot \text{ctg}^2 29,5 \cdot 0,891}{6 \cdot 0,02 \cdot 296 \cdot 0,788} = 0,064$$

Параметр С

$$C = 2p_0 \frac{s_0}{B \cdot \rho \cdot R_0 \cdot g} (1 + k_{\varepsilon}), \quad (1.4)$$

де R_0 - висота щелеп, $R_0 = 1,8\text{м}$

$$C = 2 \cdot 296 \frac{0,02}{2,1 \cdot 1 \cdot 1,8 \cdot 9,8} (1 + 0,064) = 0,34$$

Так як $C = 0,34$, то приймаємо силу кратність поліспасти $U_C = 1,96$ по [1].

За номограмою з [1], знаходимо коефіцієнти $T_1 \dots T_6$

C	T_1	T_2	T_3	T_4	T_5	T_6
0,34	5	10	4	12	6	7

Необхідна мінімальна вага грейфера $T_1 \dots T_6$

$$G_{zp} = \frac{v \cdot \rho \cdot g \cdot \left[1 + 0,75k_{\phi} \frac{R_0}{E} \cdot \text{tg}(\varphi + \varepsilon_K) \cdot (1 + K_K) \right] \cdot T_1 + 2P_1 \cdot T_2 + 1,5k_{\phi} \cdot \frac{R_0}{E} \cdot P_0 \cdot T_3}{(U_C - 0,7)T_4 + 0,45 \frac{r}{E} T_5 + 0,1T_6}, \quad (1.5)$$

де E - плече грейфера, $E = 1,2\text{м}$; k_{ϕ} - коефіцієнт враховуючий вплив форми щелеп і який залежить від кратності поліспасти, $k_{\phi} = 1,4$

$$G_{zp} = \frac{3 \cdot 1 \cdot 9,8 [1 + 0,75 \cdot 1,4 \cdot 1,2 \cdot 1 \cdot 1,68] T_1 + 2 \cdot 12,5 T_2 + 1,5 \cdot \frac{1,8}{1,2} \cdot T_3}{(1,96 - 0,7) T_4 + 0,4 \cdot 0,36 T_5 + 0,1 T_6} = 4300\text{кг}$$

Це означає, що гарантоване зачерпування коксу буде при вазі грейфера 4,3 т, а рекомендований грейфера має вагу 4,5 т.

Визначення параметрів електроталі

Загальне зусилля на гаку

$$Q = Q_{zp} + Q_{\varepsilon}, \quad (1.6)$$

де Q_{zp} - маса грейферу, $Q_{zp} = 6,7\text{т}$; Q_{ε} - маса вантажу (коксу), $Q_{\varepsilon} = 3\text{т}$

$$Q = 6,7 + 3 = 9,7\text{т}$$

Сила тертя (зусилля необхідне для виходу гака із зачеплення)

$$F = K \cdot Q, \quad (1.7)$$

де K - коефіцієнт тертя ковзання, $K = 0,1$

$$F = 0,1 \cdot 9,7 = 0,97m$$

Зусилля підняття вантажу електроталлю

$$R = \frac{F_{mp}}{\cos \alpha}, \quad (1.8)$$

де $\alpha = 15^\circ$ - за кресленням

$$R = \frac{0,97}{\cos 15^\circ} = 1m$$

Висновки

У пропонованому грейферу спрощена його конструкція, що дозволяє спростити складання і ремонт грейфера.

Також у модернізованій конструкції грейфера виключається операція запасовки канатів.

Значна перевага у пропонованого грейфера полягає в тому, що виключається із експлуатації електродвигун механізму замикання щелеп грейфера марки МТН 611-10, потужністю 45 кВт.

Література

1. Вайнсон А. А. Подъемно–транспортные машины – М.: Машиностроение, 1976 г. – 431 с.